

การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะโดยใช้ CIPP MODEL
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสารสาสน์ประชาอุทิศพิทยาคาร
AN EVALUATION OF THE SCHOOL-BASED CURRICULUM IN ART BY CIPP MODEL
FOR PRATHOMSUKSA 6 STUDENTS, SARASAS PRACHA UTHIT PITTAYAKAN SCHOOL

สิขเรศ ศักดิ์นาวีพร

Sikaret Saknaveeporn

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Master's degree student Curriculum and Teaching Faculty of Education Bangkok Thonburi University

Email: 6433200070@bkkthon.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ โดย CIPP MODEL ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสารสาสน์ประชาอุทิศพิทยาคาร ใน 6 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านบริบท (2) ด้านปัจจัยนำเข้า (3) ด้านกระบวนการ (4) ด้านผลผลิต (5) ด้านผลกระทบ และ (6) ด้านประสิทธิผล

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา ประชากร ประกอบด้วย ผู้บริหาร ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษาศึกษานิเทศก์ ฝ่ายวิชาการ และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการวิจัย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

คำสำคัญ: การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา รูปแบบ CIPP model,

Abstract

The objective of this research was to evaluate the school-based curriculum in Art by CIPP model for Prathomsuksa 6 students, Sarasas Pracha Uthit Pittayakan School regarding the aspects of (1) context; (2) input; (3) process; (4) production; (5) impact; and (6) effectiveness.

Research methodology was descriptive research. The population, included administrators, teacher, school committees and an academic personal, supervisor, academic department, sixth-grade students. Data were collected by a questionnaire. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, and Standard Deviation.

Keywords: Evaluation of the School-Based Curriculum

บทนำ

เมื่อมีการจัดทำหลักสูตรและนำหลักสูตรไปใช้ได้ระยะเวลาหนึ่งจะต้องมีการประเมินหลักสูตร ซึ่งการประเมินหลักสูตรนั้นมีความสำคัญอย่างมากต่อการพัฒนาคุณภาพของหลักสูตรเพราะเป็นการพิจารณาคุณค่าของหลักสูตรโดยอาศัยการรวบรวมข้อมูลและใช้ข้อมูลจากการวัดในด้านต่างๆของสิ่งที่จะประเมิน เพื่อที่จะนำมาพิจารณาร่วมกันและสรุปว่าหลักสูตรที่พัฒนามานั้นมีคุณภาพดีหรือไม่เพียงใด หรือได้รับผลตามจุดมุ่งหมายที่ได้กำหนดหรือไม่ หรือมีส่วนใด

จะต้องมีการดำเนินการปรับปรุงแก้ไข (Ritcharoon, 2015) กล่าวว่ายภายหลังจากการใช้หลักสูตรไปแล้วจำเป็นต้องมีการติดตามและประเมินผลเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง เพราะการประเมินหลักสูตรจะทำให้รู้ว่าหลักสูตรเป็นอย่างไร สามารถนำไปใช้ได้ดีเพียงใด เพื่อนำข้อมูลต่างๆ มาพัฒนาและปรับปรุงให้เหมาะสม สอดคล้องกับความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการสื่อสาร การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ทำให้หลักสูตรมีการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงอยู่ตลอดเวลา

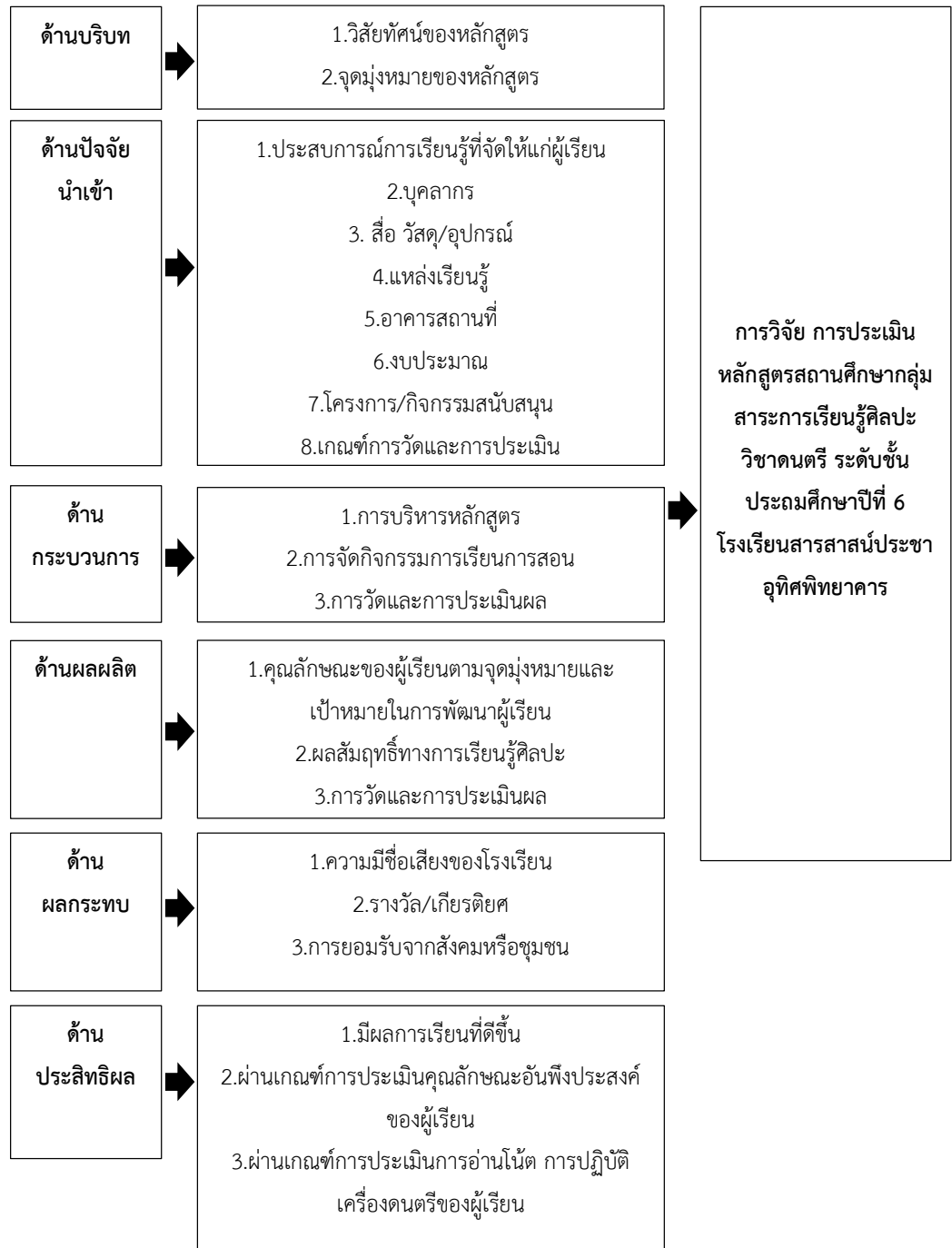
จากข้อมูลข้างต้นจึงทำให้เห็นว่า ควรมีการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อให้หลักสูตรมีความทันสมัยต่อการเปลี่ยนแปลงในโลกยุคปัจจุบัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงหาวิธีการที่ดำเนินการเพื่อที่จะแก้ปัญหา และพัฒนาให้หลักสูตรให้มีได้มีการจัดทำประเมินหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อที่จะประเมินว่าหลักสูตรที่ได้ทำการใช้อยู่ในปัจจุบันนั้นมีการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมในปัจจุบันหรือไม่ ผู้วิจัยจึงมีความต้องการที่จะศึกษาเรื่องการประเมินหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เพื่อนำผลการประเมินมาเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อเป็นการประเมินหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ วิชาดนตรี โดยใช้รูปแบบชิปปี้ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสารสาสน์ประชาอุทิศพิทยาคาร โดยใช้รูปแบบ CIPP ซึ่งเป็นการประเมินใน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านบริบท (Context evaluation) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input evaluation) ด้านกระบวนการ (Process evaluation) ด้านการผลิต (Product evaluation) ด้านผลกระทบ (Impact evaluation) และด้านประสิทธิผล (effectiveness evaluation) ซึ่งเป็นการประยุกต์มาจากรูปแบบการประเมินของ Stufflebeam ที่มีชื่อว่า CIPPIEST (Stufflebeam, 2008; Stufflebeam & Coryn, 2014; Stufflebeam & Shinkfield, 2007) การประเมินแบบ CIPPIEST model ประกอบด้วย ด้านบริบท (context evaluation: C) ด้านปัจจัยนำเข้า (inputs evaluation: I) ด้านกระบวนการ (process evaluation: P) ด้านผลผลิต (products evaluation: P) ด้านผลกระทบ (impact evaluation: I) ด้านประสิทธิผล (effectiveness evaluation: E) ด้านความยั่งยืน (sustainability evaluation: S) และด้านการถ่ายโยงความรู้ (transportability evaluation: T)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดการวิจัยการประเมินหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ โดยใช้ CIPP MODEL ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสารสาสน์ประชาอุทิศพิทยาคาร โดยใช้รูปแบบ CIPP Model ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1. กรอบแนวคิดการวิจัย

การดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้มีทั้งหมด จำนวน 255 คน แบบเป็น 2 กลุ่ม

1. ผู้ให้บริการ ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 5 คน ครูผู้สอน จำนวน 3 คน คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 14 คน ฝ่ายวิชาการ จำนวน 1 คน ศึกษานิเทศก์ 1 คน

2. ผู้รับบริการ ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 231 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้แบ่งออกเป็น แบบเป็น 2 กลุ่มตัวอย่าง

1. กลุ่มตัวอย่างที่ 1 ผู้ให้บริการ ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 5 คน ครูผู้สอน จำนวน 3 คน คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 14 คน ฝ่ายวิชาการ จำนวน 1 คน ศึกษานิเทศก์ 1 คน รวมทั้งหมด 24 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ 2 ผู้รับบริการ ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 144 คน โดยใช้ตารางของ Krejcie & Morgan (1970)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามและสำรวจ ได้แก่

1. ชุดที่ 1 แบบสอบถามสำหรับผู้บริหาร ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษา และศึกษานิเทศก์ โดยมีองค์ประกอบแบ่งเป็น 2 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม เพศ อายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงานด้านการศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ระดับชั้นประถมศึกษา โรงเรียนสารสาสน์ประชาอุทิศพิทยาคาร ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต ด้านผลกระทบ และ ด้านประสิทธิผล ซึ่งมีลักษณะการตอบแบบสอบถามโดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	เหมาะสมในระดับมากที่สุด หรือเห็นด้วยมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	เหมาะสมในระดับมาก หรือเห็นด้วยมาก
ระดับ 3	หมายถึง	เหมาะสมในระดับปานกลาง หรือเห็นด้วยปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	เหมาะสมในระดับน้อย หรือเห็นด้วยน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	เหมาะสมในระดับน้อยที่สุด หรือเห็นด้วยน้อยที่สุด

2. ชุดที่ 2 แบบสอบถามสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของนักเรียนโรงเรียนสารสาสน์ประชาอุทิศพิทยาคาร โดยลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ระดับชั้นประถมศึกษา โรงเรียนสารสาสน์ประชาอุทิศพิทยาคาร ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ซึ่งมีลักษณะการตอบแบบสอบถามโดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	เหมาะสมในระดับมากที่สุด หรือเห็นด้วยมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	เหมาะสมในระดับมาก หรือเห็นด้วยมาก
ระดับ 3	หมายถึง	เหมาะสมในระดับปานกลาง หรือเห็นด้วยปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	เหมาะสมในระดับน้อย หรือเห็นด้วยน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	เหมาะสมในระดับน้อยที่สุด หรือเห็นด้วยน้อยที่สุด

3. ชุดที่ 3 แบบสำรวจสำหรับฝ่ายวิชาการ โดยเป็นแบบสำรวจจากฐานข้อมูลโรงเรียนสารสาสน์ประชาอุทิศพิทยาคาร ด้านผลผลิต ข้อสอง คือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสารสาสน์ประชาอุทิศพิทยาคาร โดยใช้ตัวเลขแสดงระดับผลการเรียน 8 ระดับ ได้แก่ 4,3,5,3,2,5,2,0,1,5,1, และ 0 (สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2553: 22)

การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

การสร้างแบบสอบถาม

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา งานวิจัยและบทความที่เกี่ยวข้องกับการประเมินหลักสูตร ข้อมูลเกี่ยวกับการออกแบบเครื่องมือและตรวจสอบเครื่องมือ
2. วิเคราะห์ข้อมูลศึกษา เพื่อกำหนดโครงสร้างของเครื่องมือและขอบเขตเนื้อหา
3. สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมองค์ประกอบของการประเมินทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต ด้านผลกระทบ และด้านประสิทธิผล

ผลการวิจัย

ผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสารสาสน์ประชาอุทิศพิทยาคาร ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต ด้านผลกระทบ ด้านประสิทธิผล และภาพรวม

องค์ประกอบการประเมิน	ค่าสถิติ	ค่าเฉลี่ย(\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. และผลการประเมิน					
		ด้านบริบท	ด้านปัจจัยนำเข้า	ด้านกระบวนการ	ด้านผลผลิต	ด้านผลกระทบ	ด้านประสิทธิผล
ผู้บริหาร/ครูผู้สอน	\bar{X}	4.57	4.61	4.56	4.45	4.46	4.84
คณะกรรมการสถานศึกษา/ศึกษานิเทศก์	S.D.	0.68	0.67	0.71	0.79	0.84	0.47
ความหมาย		มาก	มากที่สุด	มากที่สุด	มาก	มาก	มากที่สุด
นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	\bar{X}	-	4.09	4.29	4.75	-	-
	S.D.	-	1.01	0.83	0.56	-	-
ความหมาย			มาก	มาก	มากที่สุด		
ฝ่ายวิชาการ	\bar{X}	-	-	-	3.44	-	-
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนฯ	S.D.	-	-	-	0.51	-	-
ความหมาย					มาก		

ตารางที่ 1 สรุปผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ วิชาดนตรีระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสารสาสน์ประชาอุทิศพิทยาคาร ในด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต ด้านผลกระทบ ด้านประสิทธิผล และภาพรวม

จากตารางที่ 1 การประเมินหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ วิชาดนตรี ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสารสาสน์ประชาอุทิศพิทยาคาร ผู้บริหาร ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษา และศึกษานิเทศก์ มีความเห็นใน

ภาพรวมด้านประสิทธิผล ด้านปัจจัยนำเข้า และด้านกระบวนการ อยู่ในระดับ มากที่สุด (\bar{X} = 4.84, S.D = 0.47), (\bar{X} = 4.61, S.D = 0.67), (\bar{X} = 4.56, S.D = 0.71) ตามลำดับ และผู้บริหาร ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษา และศึกษานิเทศก์ มีความเห็นในภาพรวมด้านผลกระทบบ ด้านผลผลิต และด้านบริบท อยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.46, S.D = 0.84), (\bar{X} = 4.45, S.D = 0.79), (\bar{X} = 4.41, S.D = 0.68) ตามลำดับ

การประเมินหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ วิชาดนตรี ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสารสาสน์ประชาอุทิศพิทยาคารของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความเห็นในภาพรวมด้านผลผลิต อยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.75, S.D = 0.56) มีความเห็นในด้านกระบวนการ และด้านปัจจัยนำเข้า อยู่ในระดับ มาก (\bar{X} = 4.29, S.D = 0.83), (\bar{X} = 4.09, S.D = 0.68) ตามลำดับ

ด้านผลผลิต ข้อ 1 คุณลักษณะของผู้เรียนตามจุดมุ่งหมายและเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียน ผู้บริหาร ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษา และศึกษานิเทศก์ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ มาก (\bar{X} = 4.45, S.D = 0.79) และข้อ 2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ฝ่ายวิชาการมีความคิดเห็นอยู่ในระดับ มาก (\bar{X} = 3.44, S.D = 0.51)

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ วิชาดนตรี ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสารสาสน์ประชาอุทิศพิทยาคาร โดยใช้รูปแบบ CIPP+IE Model ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหาร ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษา และนักเรียน มีประเด็นที่ผู้วิจัยนำมาอภิปรายผลรายด้านต่างๆดังนี้

1. ผลการประเมินด้านบริบท พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นประเด็น พบว่า วิสัยทัศน์ของหลักสูตร มีความเหมาะสมในระดับ มากที่สุด และจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีความเหมาะสมในระดับมาก ทั้งนี้โรงเรียนได้กำหนดรูปแบบและแนวทางการจัดทำหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรศิลปะ โครงสร้างของหลักสูตรสาระการเรียนรู้ศิลปะได้จัดเวลาเรียนให้สอดคล้องกับวัยและระดับชั้นของผู้เรียน มีความครบถ้วนตามนโยบายของการจัดการศึกษาแห่งชาติ วิสัยทัศน์ของหลักสูตรนั้นจะต้องมีความสอดคล้องกับสภาพของโรงเรียน ชุมชนและสังคมในปัจจุบัน

2. ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า มีความคิดเห็นในระดับ มากที่สุด อาจเนื่องมาจากประสบการณ์การเรียนรู้ที่จัดให้แก่ผู้เรียน เริ่มตั้งแต่โครงสร้างหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ศิลปะที่มีการออกแบบให้มีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีการกำหนดสัดส่วนของเวลาเรียนอย่างเหมาะสม และสาระการเรียนรู้มีความสอดคล้องและครอบคลุมมาตรฐานการเรียนรู้ เนื้อหา และกระบวนการที่ควรปลูกฝังให้กับผู้เรียน รวมถึงวุฒิภาวะพัฒนาการของผู้เรียนทั้งยังมีความต่อเนื่องและไม่ซ้ำซ้อนกันในแต่ละชั้น นำไปสู่การจัดทำหน่วยการเรียนรู้โดยสาระการเรียนรู้ที่กำหนดไว้มาจัดทำเป็นหน่วยการเรียนรู้หน่วยย่อย ๆ เพื่อความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ซึ่งแต่ละหน่วยมีความสัมพันธ์และต่อเนื่อง มีการบูรณาการทั้งภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะและระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ เน้นการบูรณาการให้เข้ากับชีวิตจริงของผู้เรียน แล้วนำข้อมูลต่างๆเหล่านี้ไปจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับนริอุไรรักษ์, พชณี กุลพานันท์ และเบญจพร วรณูปถัมภ์ (2562: 71) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พบว่า ด้านโครงสร้างหลักสูตรของสถานศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ มีการจัดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ มีการจัดเวลาเรียนครบถ้วนเหมาะสม ส่วนด้านบุคลากรผู้บริหารมีประสิทธิภาพและศักยภาพในการบริหารงานให้มีคุณภาพ ครูมีคุณภาพ มีความรู้ความสามารถเหมาะสมตรงกับวิชาที่สอน เข้าใจหลักสูตร สามารถจัดการเรียนการสอน การวัดการประเมินผล มีความรู้ด้านจิตวิทยาเด็ก ธรรมชาติวิชา รวมทั้งเข้าใจและใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ได้ดี พัฒนาการตนเองและพัฒนาวิชาชีพอย่างสม่ำเสมอและนักเรียนส่วนมากมีความพร้อมทั้งด้านอายุ ร่างกาย ทักษะ แต่นักเรียนบางคนที่ไม่พร้อมในเรื่องของอุปกรณ์ในการเรียนการสอน

ในรูปแบบออนไลน์ จึงมีการปรับการเรียนเป็นแบบออนไลน์เพิ่มขึ้น และนักเรียนยังสามารถเรียนรู้ได้ด้วยดีภายใต้สถานการณ์ต่างๆ ที่มีความเปลี่ยนแปลงไปทั้งในด้านสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ต่างๆ เทคโนโลยีที่มีความจำเป็นต่อการจัดการเรียนการสอนให้มีความเหมาะสม ปลอดภัย ทันสมัย เพียงพอ และเอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน แหล่งเรียนรู้ความหลากหลายและเหมาะสม แต่บางครั้งอาจไม่เพียงพอเนื่องจากพื้นที่ที่มีความจำกัด จึงต้องมีการบริหารจัดการ อาคาร สถานที่ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการให้มีความเหมาะสม เพียงพอ พร้อมใช้งาน ส่วนด้านงบประมาณอย่างเป็นระบบตามระยะเวลาที่กำหนด มีโครงการหรือกิจกรรมที่สนับสนุนส่งเสริมหลักสูตร และมีการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับแนวทางการจัดทำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551

3. ผลการประเมินด้านกระบวนการ พบว่า การบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน กระบวนการวัดและประเมินผลมีระดับความคิดเห็นว่าเหมาะสมในระดับ มากที่สุด ทุกประเด็น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมให้ครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โรงเรียนจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในด้านสื่อการเรียนรู้และเครื่องมือต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติ กระบวนการเรียนรู้ กระบวนการคิดวิเคราะห์ อย่างสม่ำเสมอ โดยเน้นการทำงานเป็นกลุ่ม การศึกษาค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้โดยคำนึงถึงความสามารถของผู้เรียนเป็นรายบุคคล และสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครอบคลุมวิถีการวัดและประเมินผลแต่ละครั้งให้นักเรียนทราบล่วงหน้า มีการประเมินผลก่อนและหลังเรียนเพื่อทดสอบความรู้ที่นักเรียนการวิเคราะห์ ข้อสอบและนำผลการวิเคราะห์มาปรับปรุงและพัฒนาแบบทดสอบทุกครั้ง ครูแจ้งผลการประเมินให้นักเรียนและผู้ปกครองทราบ และนำผลการประเมินมาพัฒนาการสอนอย่างต่อเนื่อง และยังมีจัดการสอนซ่อมเสริมให้กับนักเรียนที่มีความบกพร่องด้านการเรียนวิชาศิลปะ โดยการจัดกิจกรรมชุมชนศิลปะ จึงส่งผลให้นักเรียนได้รับการพัฒนาทักษะด้านศิลปะอย่างต่อเนื่อง มีการนิเทศติดตามการใช้หลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับ รัตนะ บัวสนธ์ (2555) ที่กล่าวว่า การประเมินกระบวนการว่า การดำเนินกิจกรรมต่างๆ เป็นไปตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ การได้รับสารสนเทศจากการประเมินกระบวนการ สามารถนำไปประกอบการตัดสินใจในโครงการให้สามารถดำเนินต่อไปและบรรลุวัตถุประสงค์

4. ผลการประเมินด้านผลผลิต พบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับ มาก เนื่องจากจากสถานศึกษามีการวางแผน กำหนด ออกแบบ สร้างและใช้หลักสูตรที่มีประสิทธิภาพ ทำให้สามารถพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนเป็นไปตามจุดมุ่งหมายและเป้าหมายในการพัฒนา ตามวิสัยทัศน์และจุดมุ่งหมายของหลักสูตร คือ ผู้เรียนมีทักษะในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารทั้งการฟัง พูด อ่าน และเขียน ความพร้อมในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ มีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัย และปฏิบัติตามหลักธรรมคำสอนของศาสนาที่ตนเองนับถือยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต มีความรู้ ความสามารถในการคิด แก้ไขปัญหาและสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและมีทักษะชีวิต มีสุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี รักการออกกำลังกาย ตระหนักถึงประโยชน์ของวิชาศิลปะทั้งทางด้านทักษะและความรู้ในการดำรงชีวิตมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย ภูมิปัญญาไทย และมีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามให้เกิดขึ้นในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข เนื่องจากสถานศึกษาสามารถจัดการเรียนการสอน โครงการ/กิจกรรมต่างๆ รวมทั้งสร้างสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายและเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนได้ดี ส่วนผลการวิจัยเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ วิชาดนตรี ในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก

5. ผลการประเมินผลกระทบ พบว่า ความมีชื่อเสียงของโรงเรียน รางวัล/เกียรติยศและการยอมรับของชุมชนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับ มาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะทางโรงเรียนได้มีการจัดทำกิจกรรมที่เปิดโอกาสในชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงของนักเรียน และส่งเสริมให้นักเรียนได้ออกไปแสดงความสามารถในด้านศิลปะ ในเทศกาลต่างๆ เช่น คริสต์มาส ปีใหม่ เป็นต้น ซึ่งคุณครูผู้สอนได้มีการฝึกซ้อมให้กับนักเรียนอยู่เต็มความสามารถ จึงทำให้นักเรียนได้รับ

รางวัลที่น่าพอใจ และทำให้โรงเรียนเป็นที่รู้จักของชุมชน โรงเรียนมีความสามารถในการพัฒนาตนเองให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน ในทุกๆด้านตามบริบทของโรงเรียน โดยการอาศัยความร่วมมือกันของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

6. ผลการประเมินด้านประสิทธิผล พบว่า นักเรียนมีผลการเรียนที่ดีขึ้น ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน และผ่านเกณฑ์การประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และการเขียน มีผลการประเมินอยู่ในระดับ มากที่สุด ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ที่เป็นเช่นนี้ เพราะกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ได้มีการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในหลักสูตรไว้ชัดเจนและสอดคล้องกับพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เนื้อหาสาระของเรื่องที่เรียน นำไปสู่การแสดงความคิดเห็นการสังเคราะห์อย่างสร้างสรรค์ในเรื่องต่างๆ และสามารถถ่ายทอดความคิด ด้วยการสื่อความหมาย การคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ แก้ปัญหา และสร้างสรรค์ มีความเข้าใจในการเล่นดนตรี เห็นคุณค่าของตนสามารถถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกออกมาได้อย่างมีจินตนาการและสร้างสรรค์ ซึ่งทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาด้านลำดับและอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ วิชาดนตรี โดยใช้ CIPP+IE Model ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสารสาสน์ประชาอุทิศพิทยาคาร ในด้านต่างๆ ครั้งนี้ พบว่าด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านประสิทธิผล มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ มากที่สุด ส่วนในด้านผลผลิต และด้านผลกระทบ มีความคิดเห็นในระดับ มาก แต่เมื่อแยกดูตามกลุ่มผู้ประเมินจะพบว่าในบางรายการมีระดับความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างน่าสนใจ ดังนี้

1. ด้านบริบท ควรกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ วิชาดนตรี ที่มีความชัดเจน เข้าใจง่ายมากยิ่งขึ้น
2. ด้านปัจจัยนำเข้า ผู้บริหารควรมีระบบพัฒนาครูสม่ำเสมอ และจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและสื่อวัสดุอุปกรณ์ สื่อเทคโนโลยีที่เหมาะสมทันสมัยและน่าสนใจ แหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน เช่น ห้องสมุดที่มีอินเทอร์เน็ต เครื่องดนตรีที่พอกับจำนวนนักเรียน
3. ด้านกระบวนการ ควรใช้สื่อในการเรียนการสอนที่มีความทันสมัยและมีความหลากหลายเพื่อที่จะให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้
4. ด้านผลผลิต ควรส่งเสริมความสามารถพิเศษของนักเรียนให้มากยิ่งขึ้น เช่น การประกวด การสอบวัดระดับความสามารถทางด้านดนตรี เป็นต้น
5. ด้านผลกระทบ ควรจะต้องรักษาและพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนอยู่เสมอ เพื่อจะได้รับการยอมรับจากชุมชน
6. ด้านประสิทธิผล ควรใช้การสอนให้นักเรียนมีความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์อย่างสร้างสรรค์ และครูควรเจเน้นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนให้สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรมีการประเมินหลักสูตรสถานศึกษารูปแบบการประเมินอื่นๆ เช่น CIPPIEST ซึ่งเป็นการประเมินทั้ง 8 ด้าน เป็นต้น
2. ควรทำการประเมินหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ วิชาดนตรี ทั้งระดับชั้นประถมศึกษา และมัธยมศึกษา
3. ในการประเมินหลักสูตรสถานศึกษาในครั้งต่อไปควรเปิดโอกาสให้ ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมิน เพื่อที่จะได้รับข้อมูลจากหลากหลายมุมมอง

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุม สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สุวีรยาสาน.
- นารี อุไรรักษ์, พชนี กุลทานันท์ และเบญจพร วรณูปถัมภ์. (2562). การประเมินการใช้หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์*. 11(1): 59-82
- รัตนะ บัวสนธ์. (2555). รูปแบบการประเมิน CIPP และ CIPPIEST มโนทัศน์ที่คลาดเคลื่อนและถูกต้องในการใช้. *วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย*, จาก <http://www.rattanabb.com/html>.
- อุไรวรรณ ชัยชนะวิโรจน์ และชญาภา วันทุม. (2560). การทดสอบความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือวิจัย. *วารสารการพยาบาลและสุขภาพ*. 11(2): 105-108”
- Ritcharoon, P. (2015). Curriculum evaluation: Approaches, procedures, and its utility. *STOU Education Journal*, 8(1), 13-28.
- Stufflebeam, D. and Shinkfield, A. J. (2007). Evaluation Theory, Models & Applications. *Journal of Multi Disciplinary Evaluation*, 6(11): 109 – 111.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), pp. 607-610.